

**Muhtelif giyim mağazasından giyim eşyası ve hediye kartı satın alınarak bedellerinin, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde belirtilen kanıtlayıcı belgeler olmadan, ..... Belediye bütçesinin temsil ağırlama ve tören giderleri kaleminden ödenmesi sonucu .....-TL tutarında kamu zararına neden olduğu konusunda;**

**Yılı 2014 Dairesi 5 Karar No 174 İlâm No Tutanak Tarihi 21.04.2016 Kararın Konusu Çeşitli Konuları İlgilendiren Kararlar**

---

Giyim Yardımı Muhtelif giyim mağazasından giyim eşyası ve hediye kartı satın alınarak bedellerinin, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde belirtilen kanıtlayıcı belgeler olmadan, ..... Belediye bütçesinin temsil ağırlama ve tören giderleri kaleminden ödenmesi sonucu .....-TL tutarında kamu zararına neden olduğu konusunda; Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin

temsil, ağırlama, tören, fuar ve tanıtma giderleri başlıklı 37 nci maddesinde; "Temsil, ağırlama, tören, fuar, tanıtma ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin giderlerin ödenmesinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler aranır. Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilecek personel ve ilgili yönetmeliklere göre görevlendirilecek mihmandarlar tarafından yapılan temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde; a) Harcama talimatı, b) Fatura, perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi ve adisyon, c) Mihmandar Hesap Cetveli (Örnek: 26) ödeme belgesine eklenir. (3) Ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde alınacak harcama talimatında, davetli ve misafirlerin sayısı ile mihmandarın yapacağı harcamaların neleri kapsayacağı belirtilir." Denilmektedir. Mezkur Yönetmeliğin "4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre yapılacak alımlar" başlıklı 49 uncu maddesinde ise; "4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre doğrudan temin usulüyle yaptırılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işi bedellerinin ödemelerinde; a) Onay Belgesi, b) Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı (Örnek: 3) veya ihale komisyonu kararı, c) Düzenlenmesi gerekli görülmüş ise sözleşme, ç) Fatura, d) Muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge, e) Mal ve malzeme alımlarında, taşınır işlem fişi ödeme belgesine eklenir." Düzenlemesi bulunmaktadır. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Faturanın Şekli" başlıklı 230 uncu maddesinde de; "Faturada en az aşağıdaki bilgiler bulunur: 1. Faturanın düzenlenme tarihi seri ve sıra numarası; 2. Faturayı düzenleyenin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası; 3. Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası; 4. Malın veya işin nev'i, miktarı, fiyatı ve tutarı;" Denilmektedir. Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre, alımlara ilişkin Harcama talimatı ve Onay belgesinde, alım konusu işin niteliği miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti kullanabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usul belirtilmelidir. İlgili ödeme emri belgelerine ekli harcama talimatı ve onay belgelerinde bu bilgiler yer

almamaktadır. Belediye tarafından satın alınan bahse konu giyim eşyalarının ve hediye kartlarının piyasa fiyat araştırması yapılmadan, tek firmadan teklif alınmak suretiyle gerçekleştirildiği de görülmektedir. Oysa, temsil, ağırlama ve tören giderleri ekonomik kodundan yapılacak harcamaların mutlaka 4734 sayılı Kanunda belirtilen ihale usullerinde birisi ile ya da doğrudan temin yöntemiyle yapılması gerekmektedir. Bunun için gerekli olan kanuni prosedüre uymak ta zorunludur. Bu nedenle, tek firma tespit edip bu firmadan ihtiyacın temin edilmesi mümkün değildir. Piyasa fiyat araştırmasının sağlıklı ve gerçekçi yapıldığının mutlaka ispat edilmesi gerekmektedir. Bu, 4734 sayılı Kanunun temel ilkeleri olan açıklık, rekabet, saydamlık, güvenilirlik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ile kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin gerçekleşmesi için bir zorunluluktur. Yapılan inceleme neticesinde, ilişikli ödeme emri belgesi eklerinde, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği ne göre bulunması gereken belgelerden bir çoğunun eksik olduğu tespit edilmiştir. Faturalar, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Faturanın Şekli" başlıklı 230 uncu maddesine uygun olarak ayrıntılı bir şekilde düzenlenmek yerine muhtelif giyim eşyası olarak düzenlenmiş olup hangi ürünlerin alındığı belli değildir. Yapılan alımların faturaları, vergi mevzuatına uygun olmadığı gibi, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğine de, neredeyse tüm yönleriyle aykırı işlem tesis edilmiştir. Ayrıca yapılan alımlar kısımlara bölünerek gerçekleştirilmiş olduğundan, Kamu İhale Kanunu'nun; "Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez." düzenlemesine yer verilmiş olan "Temel ilkeler" başlıklı 5 inci maddesine de aykırı işlem yapıldığı anlaşılmaktadır. Belediye giderlerinin neler olduğu 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin Giderleri" başlıklı 60 inci maddesinde tek tek sayılmıştır. Belirtilen maddede, temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri belediye giderleri arasında sayılmıştır. Diğer taraftan ise, Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi'nin 3 üncü maddesinde; temsil, ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayininin belediye başkanının takdirine tabi olduğu belirtildikten sonra bu takdir yetkisinin sınırları da aynı

Yönergenin 4 üncü maddesinde “Temsil Giderleri”, 5’inci maddesinde “Tören Giderleri” ve 9’uncu maddesinde ise “Ağırlama Giderleri” başlıkları altında sayma yöntemiyle belirtilmiştir. Söz konusu Yönergenin belirtilen maddeleri kapsamında değerlendirildiğinde, ..... Belediyesi tarafından “yılbaşı”; “Öğretmenler Günü” ve bazı “Cumhuriyet Bayramı” gibi özel günlere ilişkin olarak hediye eşya alımları yapılabileceği anlaşılmaktadır. Ancak, belirtildiği üzere, mevzuat gereği alınmasında herhangi bir engel olmayan söz konusu alımların, kanıtlayıcı belgeler bulunmadan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümlerine uyulmadan satın alınarak bedellerinin Belediye bütçesinden ödenmesi mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla, ilgili mevzuata aykırı olduğu halde, ..... Belediyesi tarafından muhtelif giyim mağazasından giyim eşyası ve hediye kartı satın alınarak bedellerinin belediye bütçesinden ödenmesi suretiyle toplam .....-TL kamu zararına yol açılmıştır. Diğer taraftan, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 61 inci maddesindeki düzenlemeye uygun olarak, kanıtlayıcı belgeler eksik olmasına rağmen ödemede bulunan Muhasebe Yetkilisi de bu ödemelerden sorumlu tutulmuştur. Sorumlular, gönderdikleri ortak savunmalarında, her ne kadar; Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi’nin 3 üncü maddesiyle, belediye başkanına temsil, ağırlama ve tören giderlerini konu, kapsam ve miktar olarak tayin konusunda takdir yetkisi tanındığını ve alımların bu takdir yetkisine göre yapıldığını iddia ederek kamu zararına yol açılmadığını belirtmiş iseler de; yazılan sorgunun özünü zaten Başkanın takdirine bırakılan alımların usulüne uygun olmadan, belgeleri tamamlanmadan kime ne verildiği belli olmadan yapılan alımlar oluşturmaktadır. Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun belirtilen maddelerine muhalefet edilerek alım yapıldığı iddiasına ise cevap verilmemiştir. Dolayısıyla, yapılan bu savunmaya katılmak mümkün görünmemektedir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “Kamu Zararı” başlıklı 71 inci maddesinde, Kamu zararı; “Kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.” şeklinde tanımlanmıştır. Buna

göre, yapılan bu mevzuata aykırı ödemeler ile kamu zararına neden olunduğu aşıkardır. Bu itibarla, ..... Belediyesi tarafından mevzuata uygun olmadığı halde, giyim eşyası ve hediye kartı satın alınarak bedelinin belediye bütçesinden ödenmesi sonucu neden olunan .....-TL tutarındaki kamu zararının; .....TL'sinin Gerçekleştirme Görevlisi ..... (.....) ve Muhasebe Yetkilisi ..... (.....) ile Harcama Yetkilisi ..... (.....)'a, müştereken ve müteselsilen, .....-TL'sinin ise Gerçekleştirme Görevlisi ..... (.....) ve Muhasebe Yetkilisi ..... (.....) ile Harcama Yetkilisi ..... (.....)'na, müştereken ve müteselsilen, 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereğince işleyecek faizleri ile birlikte ödettirilmesine, İş bu ilamın tebliğ tarihinden itibaren aynı Kanunun 55 inci maddesi gereğince altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu ve 56 ncı maddesi gereğince beş yıl içinde Sayıştay Daireleri nezdinde yargılamanın iadesi yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.]]>